

**Academia Peccatorvm. Seu Conciones De Tota Parabola
Prodigi Euangelici**

Qvae Poenitentia Peccatorvm Sev Conciones De Prodigi Evangelici Reditv
Ad Patrem

Bosquier, Philippe

Moguntiae ; Coloniae, 1615

1. Quæ fuerit confeßio Prodigi, & quæ debeat esse nostra.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-55940](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-55940)

CONCIO XXII.

Καὶ ἐρῶ αὐτῷ, πᾶτερ, ἤμαρτον εἰς τὸν οὐρανόν, καὶ ἐνώπιόν σου? 9. Καὶ οὐκέτι εἰμι ἄξιος κληθῆναι υἱός σου. πόσησόν με ὡς ἓνα τῶν μισθίων σου. *Græca.*

8. *Et dicam ei. Pater peccavi in cœlum, & coram te. 9. Vulgata.*
Iam non sum dignus vocari filius tuus; fac me sicut unum de mercenariis tuis.

8. *Et dicam ei. Pater mi, peccavi in cœlum, & coram te: 9. Syriaca.*
neque sum dignus qui vocer filius tuus: fac me ut unum ex mercenariis tuis.

ARGUMENTVM.

- Dicemus hodie* {
1. *Qua fuerit confessio Prodigi, & qua debeat esse nostra.*
 2. *Quod male faciant, qui in confessione, de omnibus à Sacerdote interrogari volunt.*

AVE MARIA.

I.

Qua fuerit confessio Prodigi, & qua debeat esse nostra.

Hic vsque, dilectissimi, Prodigi nostri tædium, attritionem, contritionem audiimus: audiamus & confitendū propositum. Nam post contritionem, aut saltem attritionem, sequi debet confessio: ita tamen vt non pro semetipso comes sit indiuidua, nisi quantum ad desiderium votum ac propositum eam faciendi tempore & loco, vel quando confitenti præceptum obligat, iuxta Concilium Tridentinum.

Concilium Trident. sess. 14. cap. 4.] *Conscriptio habet confessionem annexam in voto.*

Psal.

**Definitio cō-
tritionis.**

[Psal. 31.] *Dixi, confitebor aduersum me iniustitiam meam Domino.*

Votum enim & cōfitendi propositum tantum valet, vt scholæ doceant contritionem (i. perfectum dolorem de peccato admissio, propter Deū summe dilectum; cū proposito oportune confitendi, & abstinēdi in posterum) posse maximo totius mundi peccatori (accidentibus Christi Domini nostri meritis) penā & remissionem obtinere, & restituere in gratiā: adeo vt si subito non confessus moreretur, (non habens scilicet confitendi potestātē) sine omnibus etiam abtsacramentis, de salute eius nihil foret dubitandum: imo sic etiam ad diuinā mensam accedi posset, si desit Cōfessarij copia. Tali enim casu verum est dicere, Deum sacramentis nō alligasse gratiam. Non prodest tamē votum, & cōfitendi propositum, quo minus damneretur qui cū attritione moreretur solum (que est contritio imperfecta, dolor de peccato admissio sed non propter Deum summe dilectum, sed propter timorē pœnarū, vel horrorē ipsius peccati, aut simile aliquā causam.) Resolutio magis momenti: atque ideo vere cōtritionis formulam ex authore quodā incerto, nō tamen indocto, in gratiam vestram huc transtuli. *Dr-*

Formula

mine mi Iesu Christe, Deus vere & homo, creator & red-

ptor meus, quia tu es qui es, & quia te amo pro omnibus,

Actus fidei. pœnitet me ex toto corde quod unquā te offenderim, ac pro-

Actus cha- pono firmiter nunquā peccare in posterū, fugere omnes pec-

ritatis. cati occasiones, confiteri, pœnitentiā facere in unctam, re-

Actus con- stituere, satisfacere, si quid cuiquam debeo, & per tui amari-

tritionis. ignosco omnibus inimicis meis, & offero tibi in satisfaci-

nem peccatorum meorum afflictiones meas, & omnem vi-

ram. Et sicut humillimē tibi supplico, sic etiam de bonitate

Actus spai. & misericordia tua infinita cōfido, quod peccata mea mihi

Vide F. Lu- ignoscas per merita pretiosissima passionis & mortis tue,

quodq; gratiam mihi daturus sis, vt me emendam, & in p-

dam de mō- nem usq; perseuerem. Amen.

te regali, lib. Vtinam singulis momentis essemus tales: sed diffi-

de verit. cō- cillimum est habere eam semper veram & completā,

tritionis c. 2. quinque partibus quas in ea Doctores requirunt, lu-

mulque

nusque in hac mortali vita admodum de ea incerti.
 Celso equidem præcipua eius comes desiderium est,
 totum & firmum tempore suo cōfiteadi propositum.
 Ecce monstravit nobis viam Prodigus, dicens, *dicam*
ei, pater peccavi in cœlum & coram te; dicam ei, & confi-
tebor peccata mea.

Fatendum tamen Prodigum historice de sacramen-
 tali, Evangelica & Catholica confessione non loqui,
 de qua hic agimus: sed de ea quæ virtus quædam est,
 qua quis in corde non solum seipsum accusat, sed ex-
 terius etiam verbis coram Deo, & proximo: virtus in-
 quam quæ ad veniam valet plurimum. *Peccati vel sola*
confessio hominibus sæpe saluti fuit, inquit S. Nazianze-
 nus. *Dic prior peccata tua, ut iustificeris*, dicit Scriptura. *D. Nazianz.*
 Sic confessus Publicanus descendit iustificatus præ *epist. ad Vi-*
 Pharisæo in domum. *talianum.*

Prover. 24.] *Qui abscondit scelera sua, nō dirigitur in terra.*
Qui autem confessus fuerit & reliquerit ea, misericor-
diam consequetur.

1. Ioan. 1.] *Si confiteamur peccata nostra: fidelis est, &*
iustus (Dominus) ut remittat nobis peccata nostra, & e-
mundet nos ab omni iniquitate.

Proverb. 18.] *Iustus prior est accusator sui.*

Fatendum hoc omnino, & fatemur libenter. Pri-
 mo enim, quomodo loqueretur de ea quæ tum non-
 dum erat instituta, ac proinde non necessaria? Secun-
 do. Quia filius non erat sacerdotis, ut S. Iohannes Ba-
 ptista: si enim fuisset talis, nō tacuisset Euāgelista. Di-
 cit enim de naturali patre, *Surgam & ibo ad patrem, &*
dicam ei, pater peccavi, &c. Ad faciendam autem Catho-
 licè confessionē adeundus est proprius sacerdos, non
 quilibet alius, ut nugantur nonnulli. Non diaconus,
 multo minus laicus, quamuis Calvinus locum istum
 Iacobi illuc trahere nitatur, *confitemini alterutrum Iacob. 5.*
peccata vestra: nisi forte accipiamus confessionem pro-
 testatione quadam mutua indignitatis vel dete-
 ctione impedimentorum, tentationum, inclinatio-
 num, &c. ad aliorum quærenda consilia.

Tertio. Etiam si pater fuisset presbyter, non fuisset
 tamen

tamen sacerdos nouæ legis, qui in cœna vltima fuerunt instituti, & soli remittunt peccata sacramentaliter.

*Vide Conc.
Trid. sess. 14.
cap. 7. &
can. 6.
Calu. lib. 3.
Instit. ca. 4.
nu. 18.*

Quarto. Quia in confessione Christiana specificanda sunt peccata, exprimendæ circumstantiæ, saltem quæ speciem mutât, aut multum aggrauant: numerus etiam, quoties, & quoties, etiam iuxta ipsummet Caluinum. Noster autem Prodigus historicè in genere tantum dicit, *peccaui in cœlum*: non quomodo, aut quoties. Confessio igitur quam proposuit, & postea perfecit, non sacramentalis, sed moralis tantum erat, aut politica, ad pacem & reconciliationem: qualem faceret rediturus in gratiam qui alium offendit, frater fratri, vxor marito, subditus superiori, &c. ad restaurandam labefactatam non nihil amicitiam: quales etiam offensæ inter amantes accidunt, *amantium ira amoris redintegratio*.

*Terent. in
Andr.*

Publicani vero pro quibus hic Christus loquebatur, dici possent, loqui de alia confessionis specie, quæ non parum referat sacramentalem. Primum quia proponunt eam facere & faciunt sacerdoti proprio, & summo sacerdoti legis Euangelicæ, summo Pontifici, nimirum Christo. De eo enim intelligunt quando dicunt, *ibo ad patrem meum, & dicam ei, peccaui*.

Secundo. Quia hoc faciunt spe absolutionis à peccatis, & salutis animæ; sicuti eam accipiebant plenissime, non solum ciuili aut morali aliqua reconciliatione ad bonum temporale. Nihilominus tamen per omnia sacramentalis dici non potest: quia nimis generalis est, sine vlla distinctione generum & specierum, sine expressione numeri, durationis, grauitatis, (ut milites faciunt festinantes ad prælium:) potest tamen aliquid sacramentale dici, ad sacramentum aliquod pertinens, nimirum ad Baptismum quem accipiunt adulti: quia tales generalem aliquam vitæ suæ confessionem faciunt, ante Baptismum, non minus Christi quam S. Iohannis.

Certè de S. Iohannis baptismo traditur formula, quod audientes clamorem poenitentia, minas, vitæ auste-

austeritatem, confitentes baptizati sunt.

Matth. 3.] Exhibat ad eum Ierosolyma & omnis Iudea, & omnis regio circa Iordanem, & baptizabantur ab eo in Iordane confitentes peccata sua.

Marc. 1.] Egrediebatur ad eum omnis Iudea regio, & Ierosolymita & uniuersi, & baptizabantur ab illo, confitentes peccata sua: quæ uerba confitentes sc. peccata sua, Erasmus Vatablus etiam Castalion ipse & Munsterus, & alius quidam suspectus, utrobique habent nobiscum, miro consensu.

Confitentes peccata sua, vel ipso facto; recipiendo *Matth. 3.*
 huiusmodi Baptismum S. Iohannis, qui dicitur Bapti- *Act. 19.*
 smus poenitentiae: nam illum recipere erat se peccato-
 tem profiteri, poenitere, & uelle emendare, iuxta Do-
 ctorem Hessels (*Confitentes, inquit, peccata sua grauitè Ioan. Hessel.*
se in Deum peccasse uitæ correctionem, & de commissis poe- in 3. c. Matth.
 nitentiam profitentes.

Sebast. Munsterus annorat. ad illud, confitentes
 peccata sua. Nullus baptizabatur à Ioanne nisi qui se pec-
 catorem agnoscebat, & fatebatur se opus habere redemptio-
 ne Christi. Venerat enim Ioannes predicare poeniten-
 tiam, & indicare Christum, per cuius fidem homin: remittuntur
 peccata: aut etiam uerbis expressis, enuntiantes peccata
 sua omnia, aut saltem quot poterat (cuius opinio-
 nis uidetur fuisse Hugo Cardinalis; qui ad uerba ista *Hugo Card.*
 confitentes peccata sua, adiicit, tam mortalia, quam ue- *in c. 3. Matth.*
 nialia, vel confitentes in genere peccatores se esse, &
 indigere gratia Dei.

Quantum ad Baptismum Christi, etiam illi anti-
 quitus præmissa est aliqua confessio: ut patet ex Actis
 Apostolorum, ubi dicitur: multi credentium (*Ephes. sc.*) *Act. 19.*
 ueniebant confitentes, & annuntiantes actus suos.

D. Gregor. Nazian. orat. 40. in sanctum Baptisma.]
 Ne peccatum tuum confiteri graueris, sciens quo pacto Ioan-
 nes baptizauerit: ut per huius uitæ pudorem, futuri saeculi
 pudorem ignominiamque fugias, (nam hoc quoque sempiterni
 illius supplicij pars est) ac perspicuum facias, te seruo atque ex
 animo peccatum odisse, dum illud tanquam contumelia di-
 gnitate traducis, ac uelut ludibrio exponis, de eoque triumphil

agis: vbi in margine additum est *confitebamur baptizati*. Potest etiam confessio publicanorum dici aliquod sacramentale; quia sacramentali confessioni aliquo modo similis est. Sacramentum tamen dici non potest, quia nullum sacramentum præcedere potest baptismum, sacramentorum ianuam. Pro conclusione igitur, qualiscunq; fuerit, & quomodocunq; appelletur illa confessio, vtilissima tamen publicanis & Prodigio, optimeque docet qualis nostra sacramentalis esse debeat. Reperamus eam paulo altius, & videbimus. *Dicam ei*, inquit, *i. non tatum non negabo male me vixisse, nec tacebo mutus, nihil negans, nihil confitens, si quid pater mihi proponat; non finam me accusari, multo minus probationibus, cõuinci nec expectabo donec interroget & examiner; sed sine quæstionibus, sine tortura absque aliorum conuictione, & examine, ipsè quid fecerim dicam, accusabo me primus & libens.*

Psalm. 31.

Tres confessionis Christianæ conditiones.

Dicam ei, dixi confitebor aduersum me iniustitiam meam. In qua bella nouaque expositione notate tres confessionis Christianæ conditiones: libertatem, premeditationem, integritatem, libertatem: oportet enim vt alacriter candidoque animo confiteamur, vt libentes, non vt facinorosi in iudiciis, & suspensiosi; qui nihil farentur nisi extortum fidiculis. Purantes infœlicem linguam quæ perdit herum: nam vt ait Iuris periti, *Confessus in iure, id est in loco, ubi ius redditur, pro iudicato est: quia quodammodo sua sententia damnatur.*

Paulus in l. 1. de confess.

Vt confiteamur non seruili excommunicationis, aut alterius pœnæ timore, ne videamur scilicet Hugonothæ, aut parum Catholici, frigidi, ineurij salutis, aut compulsi ab Ecclesia, aut superioribus: sed simplicitet ex amore Dei, desiderio cum ipso redeundi in gratiam, & detestatione peccati. Non vt quidam qui nūquam confiterentur, si nunquam veniret Pascha, aut si nunquam mandaret Ecclesia; homines qui magis timent Pascha propter confessionem, quam amant propter redemptionem.

Non placet Deo extortum seruitium (*tardè dare & dicere*)

dicere) *nolentis est*, inquit Seneca: (in bonis) multum celeritas fecit, multum abstulit mora.

Præmeditatio etiam, id est, examen sufficiens præteritæ vitæ, iuxta qualitatem pœnitentiæ, & bonam ipsius voluntatem; qua optat saltem sufficienter à Cōfessario interrogari, ipsique respondere: hæc enim bona voluntas magnam partem diligentie requisitæ ad examen compensat. Dicendum igitur & faciendum cum Rege Ezechia: *Recogitabo tibi omnes annos meos in amaritudine animæ meæ*. Illuc omnē applicabo solertiam, ut indagem ac perlustrem omnia peccata mea, in conscientia quæ est pro mille restibus, omnia memoriæ versabo folia, antiquas chartas, scrinia, & archiva animæ, omnes conscientie meæ angulos, & illa colligam in fasciculum, omnes notulas, omnia peccatorum meorum documenta, tanquã in re summi momenti. *Est enim*, inquit quidam Doctor, *quandam rationum supputatio, quæ accuratius à nobis exercenda est, quam à mercatoribus suarum negotiationum ratio solet.*

Vide Nauar. c. 9. num 13. Manual. Isaiã 38.

Isid. Clarius tom. 1. orat. 14.

Et reuera tanti momenti est præmittere confessioni bonum examen conscientie, ut si peccator propter indebitum examen peccatū aliquod oblitus sit, nulla fiat confessio, ac iteranda non minus quam si aliquid dictum celasset. Certe Prodigus docet nos examen facere antequam adeamus sacerdotem, per illud *dicam ei*. Verba enim ista sonant quod velit præparare ista, quæ in aditu patris dicturus est. Quid? non dares computum decem millium talentorum, sub pœna alicuius membri si male subduxisses rationes, & præsumes reddere computum vitæ sub pœna animæ æterna? si tuo delicto aliquid omiseris verbum aut factum, non bene primū recollectus? Non loqueris imparatus Regi de rebus familiaribus, ne forte aliquid memoriæ excidat, & tu ad vice-Deū de salute animæ locuturus, auspicaberis sermonem nō præmeditatū? Antonij, Cicerones, Pericles, Demosthenes, pulpita non ascenderunt nisi parati, & (Deus bone) qui homines, quæ ingenia? *Alio tempore vult Antonius cogitare*

Cic. de Anto. li. 2. de orat. Plut. de Pericle & Demosth. tom. 1. moral. vt pueri nutriendi. quid dicat, alio dicere, inquit Cicero. Pericles ad dicendam ex tempore euocatus sententiam, respondit necdum meditatatus sum. Demosthenes necdum paratus sum: & tu ires homuncio modici ingenij, curæ memoriæ, de salutis tuæ concionaturus negotiis, primo dicturus quæ primo occurrerint, vt nouus Gorgias, quicquid venerit in buccam? neutiquam, dilectissimi, ad talem locum præmeditatò tantum & præparatò accedendum est. Faciamus saltem vt apicula, si tantum amemus puritatem animæ nostræ, quantum ipse munditiem aluearium: dicuntur illæ omnes sordes in vnum colligere locum, ac inde eicere foras. Sic & nos omnia peccata colligamus in memoriæ angulum, & per confessionem euerramus in focum, aut sterquilinum: memoria sit nobis pro Notario, signasti quasi in sacculo delicta mea. Illa sit nobis nomenclator, seruet cathalogum peccatorum, inde recitentur bono ordine, & nominatim: longa belli præparatio, celerem facit victoriam, inquit Seneca. Diu apparandum est bellum, vt vincas celerius, ait Publius. Sic bene præexamines conscientiam ante confessionem, facit eam perfectam, validam, viuendam: iuuat contra peccata, præterita & ventura.

Iob 14.

Integritas etiam in confessione Deus bone quam necessaria? vt nihil omittatur, nec peccati species, nec locus, nec modus, nec occasio, nec circumstantiæ aliæ necessaria. Prodigus hoc se voluisse facere demonstrat per *dicam ei*. Hoc enim est hominis cogitantis quid dicturus, quid taciturus sit; quam longè, quam latè, vt nihil desit. Ac nos confiteri debemus ad istum modum. *Effunde* (inquit Ieremias) *sicut aquam cotinum, ante conspectum Domini Dei tui*. Qua effusione Albertus magnus integritatem, de qua loquimur, significari putat. Nō enim quasi guttatim, & per partes, vel fragmentis quod fecimus, quod commisimus dicere debemus; sed quicquid recogitare possumus simul, vni sacerdoti, vt omnis quasi extra amphoram fundatur aqua, ne quicquam intus coloris, candoris, aut nigtoris maneat; lactis aut atramenti effusi: (qui color

Thren. 2.

Alb. Mag. in parad. anime cap. 40. edit. Plant.

color maneret, si quis occasiones peccandi, & irritamenta ac prouocationes, velut in gula aut fornicatione taceret) ne quicquam pinguedinis intus maneat, aut sedimenti; vt cum oleum aut sanguinem ex vase diffundimus: quæ manent intus, cum quis peccatum quidem dicit, quantitatem tacet, durationem & delectationem: (sunt enim peccata quorum voluptas rationem plane absorbet & aufert:) nec odor vltus remaneat, vt cum vinum effunditur aut acetum (quod accidit si peccatum confitens, taceat quis infamiam & scandalum oblatum aliis.) Qui igitur bene integreque confiteri voler, dicat omnia, *antecedentia*, 3. Reg. 14. & *subsequentia*: *percutiam de Ieroboam mingentem ad parietem, & clausum, & nouissimum in Israel: & mundabo reliquias domus Ieroboam, sicut mundari solet finus vsq; ad purum.*

Homo rectus dicit quicquid peccauit in verbis: *nam omne verbum otiosum, quod locuti fuerint homines, reddent rationem de eo in die iudicij: dicit & malas cogitationes, quoniam illæ in extremo iudicio examinabuntur: in cogitationibus impij interrogatio erit.* Demonstrabit cor, nudabit vsque ad fundum, quasi fenestellâ Momi haberet in pectore, vt cum venerit Dominus visitatum corda, oculatior Argo, cum lucidioribus quam Diogenes laternis, media luce quærens hominem: *Ego Deus scrutans corda & renes: scrutabor Ierusalem in lucernis: nihil inueniat quod offendant.* Homo bonus, cor magis quam vultum confessario & Iudici spiritali aperit, vt dicere possit. *Ego te intus & in cute noui.* Atque ipse cum Davide Deo respondere, *Domine probasti me & cognouisti me*, sedens in sacro confessionis tribunali. *Tu cognouisti sessionem meam, & resurrectionem meam: negligentiam, diligentiam, & affectus meos: Intellexisti cogitationes meas de longe, semitam & funiculum meum inuestigasti: & omnes vias meas prauidisti, quia nō est sermo in lingua mea: vt nō possim quicquam gloriari aut excusare. Ecce Domine tu cognouisti omnia, iam generalibus iam particularibus cōfessionibus, nouissima, infantis, & antiqua senectutis: tu for-*

maſti me & poſuiſti ſuper me manum tuam: abſoluens me & benedicens mihi: mirabilis facta eſt ſcientia tua ex me: quia tibi ſemper integerrime, & libentiſſime meas feci conſeſſiones. Sic agunt homines de ſalute ſolliciti. Quidni? nam ſi infirmus medico celes morbi partem, aut cauſas principales, ſanaberis nunquam, etiam ſi ipſa ſanitas te ſanum velit: ſic in cōfeſſione vnum voluntarie ſubtricens peccatum, remiſſionem non conſequeris. Imaginamini hominem plane conciſum, ſed obuolutis opertiſque omnino vulneribus, qualis olim deſcendens ex Ieruſalem in Iericho, (percuſſum ſagittis vt S. Sebaſtianus, hiſpidum aculeatum torum.) Quid proderit ipſi monſtrare decem aut duodecim, ſi tegat vnum: reliqua curare quid iuuat ſi vnum negligat. Vnus enim ictus, ſufficit necando hominem.

Luca 10.

D. Gregor. Niſ. Epiſ. Mytile.] Sicut in corporali medela vnum eſt quidem inſtitutum medicina, ſanare eum qui laborat, variū autem eſt curationis genus, & pro morborum varietate, diſciplina & medicina adplicatur: ita multa ſit in morbo quoque anima affectionū varietas, multiformis quoque neceſſario fuerit medica curatio ad affectionis rationem medicinam exercens.

Quid iuuat ſi præſidiarij duas, treſſue murorū ruinas oppleant, ſi vnum hoſti relinquunt aditum. Sic nihil iuuat tria dicere peccata mortalia, ſi quartum taceatur: ſolum enim voluntariè ſuppreſſum, ſatis eſt ad introducendum integrum agmen, & impediendum ſacramenti effectum. Modicum fermenti totam maſſam corrumpit: modicum celati argenti Ananiam perdidit, & vxorem.

Galat. 5.

Iacob. 2.] Quicumque totam legem ſeruauerit, offendat, autem in vno factus eſt omnium reus.

Ioan. 7.

Deus vult ignoſcere, vult & ſanare, aut totum aut nihil: aut nihil, aut Caſar. Totum hominem ſanum fecit in ſabbatho. Cum Dominus noſter ſanaret dæmoniaco, ſurdum & mutum, tribus eum ſimul liberauit malis: pepulit diabolum, & hoc vnum: reſtituit auditum, ſecundum: & loquelam, & hoc tertium.

tertium. Insuper & iustificauit animam, & hoc quartum. Ex muliere obfessa septem dæmonia eiecit, non quinque aut sex tantum: ex alio legionem integram, ut nec vnum relinqueret: & putatur nunquam curasse corpus, nisi simul iustificaret animam. Vnde sæpe post redditam sanitatem dicebat, *Vade & non amplius peccare*; non ut monstraret solum peccata morborum esse causas, sed se animas simul iustificare, nec dimidium curare hominem: *Dei perfecta sunt opera. Legionem dæmonum* (inquit S. Augustinus) *ab alio eiiciens, nullum reliquit de omnibus, qui liberatum possideret: ostendens quod et si peccata sint mille, oportet de omnibus poenitere.*

D. Aug. lib. de vera & fals. poenit. tom. 4. c. 9.

Nihil vult seruari ex Amalech, sed omnia cædi, etiam bestias. Animæ regnum in pace stare non potest, si vnus ibi turbator sit. Sat vnus proditor toti exercitui: non satis mundata est domus, in qua sordes quasdam transit negligentia ancillæ. Remiges vno compediti pede, nonne æque prohibentur fugere, atque si singulis catenarentur membris? Sic quos Diabolus vnus peccati laqueo stringit, non minus in potestate habet, trahitque in baratrum, quam si mille peccatis essent constricti.

Naui quæ vnâ tantum notabilem habet rimam, perit tandem non minus quam per usâ vndique: etsi enim non tam cito pereat, perit tamen. Quid iuuat exteriores aperire fenestras, si interiores relinquuntur clausæ, arceantque solem? Noluit Deus vllum Iebuseum, Phereuseum, aliumve infidelem populo suo in promissa terra misceri. Noluit infantes excidio Amalechitarum eximi; patientiæ vnum mortale peccatum in confessione superare? *Quadam impietas infidelitatis est, ab illo qui iustus & iustitia est, dimidiam sperare veniam,* inquit S. Augustinus.

Apud Mag. lib. 4. sent. dist. 15. §. F.

Iritamentum Dauidis est, præscindere dimidias legatorum vestes, & barbas. Peccata confessa, vnus mortalis volûtaria suppressione quasi non con-

902 CONCIO VIGESIMASECVNDA

fessa habentur: quia Deus neminem seruat inuitum, *Inuitum qui seruat, idem facit occidenti.* Nec potest de potentia ordinaria dimidiam dare veniam: implicar enim contradictionem, eandem simul in gratia esse, & non esse: tollunt hæc se mutuo, peccatorem esse & iustum, ciuem esse cæli & titionem inferni. Quod contingeret, si Deus iustificaret cõsistentem, & dam- naret peccatum prudenter celantem.

Item absolutio medicina est, libera & voluntaria, quæ non agit nisi in subiectum dispositum. Quid dicit esse tanquam non confessa? imo & peius. Absoluentes enim reuera non absolutum, in peiorem statum redi- gunt hominem quam fuit ante confessionem. Milet enim homo, qui cum decem peccatis ad Confessariũ accessit, redit cum vnius atque alterius additamẽto, vt iam yndecim habeat vel duodecim, hypocrisin sc. & sacrilegium, profanatis & indignè susceptis sacra- mentis. *Hypocrisin iungunt sacrilegio,* inquit Erasmus de talibus. Fortè illos notauit Dominus per istos ex qui- bus exiens spiritus malignus, nec alibi inueniens re- quietem, reuertitur ad domum, vt videtur, non reuera, ornatam, & adducit septem nequiores, & habitant i- bi, *Et sic sunt nouissima hominis illius peiora prioribus:* id est, recedit à Cõfessario oneratio peccatis quam ac- cesserat.

*Erasmus in
sua Exomol.*

Luca II.

Doctor quidam Parisiensis scribere ausus est, acci- piunt pro absolutione excommunicationem, ma- ledictionem pro benedictione, vt verum fiat illud Prophetæ, *maledicam benedictionibus vestris.* Mirum homines illos non tantum saltem timere Deum, Sa- cramenta, & Ministros eius ludificare & recipere ma- ledictionem pro benedictione, quantum Iacob iuue- nis adhuc, suadente Rebecca vt induens personam E- sau, anticiparet benedictionem: *Mater,* inquit, *siatre- trauerit me pater meus, & senserit, timeo ne putet me sibi voluisse illudere, & inducam pro benedictione maledictio- nem super me.* Non habentes matrem suam Ecclesiam pro se spondentem, sicut Iacob ac suscipientem in se istam maledictionem.

Genes. 27.

Ego quidem excommunicatos illos dicere non aulin, non inueniens hoc in vll'o Canone, cum nec ob baptisni, nec ob communionis susceptionem indignam quis sit excommunicatus, etsi hoc faciant cum summo periculo corporis, & animæ: Adfero exemplum,

Matrona quædam maritata, commissum adulterium præ verecundia, vndecim annis in confessione subtricit. Accidit vt interea duo fratres prædicatores, quorum alter pœnitentiarius erat Papæ, illac transirent, ac subsisterent ad celebrandum sacrum. Mulier hoc intelligens statuit alteri istorum peccatum, quod aperire ausa non fuerat, confiteri: confessa etiam est absoluto sacro. Socius igitur Confessarij, secedens aliquantulum & constitutus in oratione, videbat ad singula mulieris puncta, magnum ipsi ex ore decidere bufonem, qui exibat de Ecclesia; & hoc ita continuari vsque ad vigesimum. Cōfessarius postquam ad virtutem & pietatem ipsam hortatus est, integrè confessam ratus absoluit. Socius autem omnes illas venenatas bestias, iterum vidit in os ipsius irrepere, & vnam nouam reliquis multo maiorem, retulitque socio suo quod viderat, extra Ecclesiam.

Qui statim coniecit, bufones peccata fuisse mortalia, exeuntia per confessionem, vnum vero pudore suppressum, indignam reddidisse absolutione, atque ita rediisse peccata priora, & insuper abusum Sacramenti. Boni Patres redeuntés vt ipsam conuerterent, inuenerūt mortuam & suffocaram. Triduo post miserissima fœmina ipsi draconi insidens apparuit, dixitque: Serui Dei, nolite timere, infœlix illa mulier sum, alteri vestrum nuper confessa, sed vnum subtrici pudore adulterium, quod nulli vnquam detegere volui: cumque esset in extimis labiis, iterum rubore subtrici, & nouum peccatum addidi, & propter hoc silentium pœnis infernalibus adiudicata sum. Alterum etiam, etsi terribilius; non minus tamen credibile, nisi bonorum scriptorum fidem velimus vocare in dubium.

*Guil. Pepin.
tract. 1. in
Confit. c. 13.
Spec. Exëpl.
dist. 9. c. 31.
ex Scala parad.*

*Ex litteris**Indicis anni*

1590.

Anno 1590. accidit patri Iacobo Saminiego præf. Sto missionis Itatenfis, res mira, & digna notatu: omnium vrbis incolarum confirmata testimoniis, vt nulla fit dubitandi ratio. Puella quædam annorum circiter sexdecim in Itatenfi ciuitate matronæ cuidam cohabitabat, bello capta nomine Catharina: libertas & morum dissolutio crescebat ei cum ætate, quamuis ab hera sua sæpius moneretur, ad tantam malitiam vt secretis permixta fornicationibus, non omitteret tamen frequentare confessionis Sacramētum, semper celans hoc peccatum, ne quod erat, meretrix haberetur. Puella igitur hæc primo Augusti in morbum incidens vocauit Sacerdotem, vt ei confiteretur; non tamen confessa est integrè, nec illa nec aliis nouem vicibus durate morbo. Recedentem in præsentia etiam aliarum ancillarum ridebat Sacerdotem post tergū his ac similibus verbis, nihil habeo quod agam, nisi vt peccata confitear: adiciens nescio quæ inhonesta: quibus offensæ eius sociæ & scandalizatae indicarunt heræ, quæ bono iurō dictam Catharinam increpuit; tandem minas in preces vertens, rogabat sibi indicaret quid id esset, quod indicare Confessario nollet. Ipsa impudens liberè confessa totam veritatem, dicebat: quories in morbo patrem vocauit ad aperendam conscientiam, vidi ad sinistram eius nigellum Æthiopem, suggerentē ne peccata ista, vapore leuia & nullius momenti indicarem Confessario, maxime cū Cōfessarius inde habere me posset pro inhonesta; ad dexterā Mariam Magdalena, vt totū liberè profiterer hortantē. Hera reuocauit Patrē, indicauit negotiū, qui frustra omnib⁹ modis eam laborauit ad confessionem inducere: imo quo instabat magis, resistebat obstinatio, ad eō vt nec benedictū nomen lesu proferre dignaretur. Alias etiā cum pater in crucis imaginē ipsi cōtemplandam exhiberet, morte & passionē nostri Iesu Christi, cum multa cōtempnim dixit cholera: scio ista satis, quid vultis me facere? vt cōuertaris ad Deum, inquit hera, qui peccata tibi ignoscet si ea cū dolore cōfitearis. Quæso, inquit Catharina

finit

finite me: & quam primum hera inde abscessit, rediit iterum ad verba obscœna, atque ita dies aliquot continuauit; donec iterum nocte quadam aduocata hera, & ancillis dixit, torqueor & arctor vehementer, ob confessiones falsatas, ac ita vsque ad medium noctis obrigit vt putaretur mortua, & cogirarent de sepultura: sed rediens ad se, reuocato Sacerdote, egit vt prius: tribus horis post, paulo antequam expiraret, cum ancillę monerent ipsam crucem arripere manu, & benedictas candelas, inuocare nomen Iesu, respondit: Quis iste Iesus? non noui ipsum. Et volutans se ad lectuli spondam, sicque assidens audiebatur cum quodam loqui, quem non viderent. Alia vero famula, quę in eodem ægra decum bebat cubiculo, instantissime rogabat dominam in alium deportari locum, quod spectra quadam videret, nigrosque spiritus valde horribiles. Nocte ista qua infœlix efflauit animam, tota pœdoribus opplera est domus: adeo vt in liberum acie coacti sint exponere cadauer. Heræ frater brachiis è lecto detractus est: Alia famula inter scapulas quasi pede percussa, aliquot diebus ostendit insignia: equus quidam ingenio admodum tractabili & miti, eadem nocte quasi rabidus cœpit furere, vehementer calcitrās in parietes: idem fecerunt canes, curretes cum vlulatu & strepitu terribili per plateas. Corpore humato, famula quædam ingrediens in cubiculum, sensit, neminem vidēs, in se conici ollam: alia ancilla à pluribus visa est rapi pede, inuiso trahente: 7. Octobris, cū ancilla quædam ex vestiū arca vestimenta acciperet, apparuit Catharina capiēs amphorā; cūque iugeret iniecta est amphora in parietē, tanto impetu, vt in mille particulas dissiliret. Postridie cum imago chartacea crucis illic esset affixa, magna vi in partes 3. ex pariete lacerata est. Eodē die cū hera in horto cœnaret, dimidia tegula omnē cœnā euertit, ac eodē instanti quadrienis clamare cœpit filiulus, mater, mater, Catharina me suffocat: cum q; ex collo eius suspēsę essent Sanctorū reliquæ, liberat⁹ est à periculo. Hæc cōpulserūt dominā mutare ædes, & diuertere ad quandā suam

suam cognatam, relictis pro custodia ædium ancillis. Decimo die eiusdem mēsis vna ex ædium custodibus audiuit se ter à Catharina compellari; cumque in pedes se coniiceret, monuerunt aliæ vt inuocato Dei nomine, & accensa candela consecrata, audacter regrederetur: quod & fecit, duabus que animatores videbantur, sociata. Dixit ipsi defuncta, vt sola manens ablegaret alias, & deponeret candelam benedictam, qua torquebatur. Catharina toto corpore emissit flamas, cum incredibili fœtore: ardebāt caput & pedes, cincta quasi ignea zona, octo aut decem digitos lata promissaque in terram, quæ pœna videbatur esse incontinentiæ ipsius. Ancilla tam terribili spectaculo pallere cœpit, & tremere: dixit que defuncta; accede quoties te vocaui? Respondit ancilla: bone Iesu, qui non timeat te videns? Dum hæc diceret, vidit puerulum venientem in niueis, qui redanimabat ipsam, monens vt resumpto spiritu diligenter notaret, quæ ex Catharina audiret, ea que publicaret aliis. Tum Catharina sic exorsa est: scias me damnatam, & grauissimis affligi pœnis, quia coram sacerdote leuissimum tantum confessi sum, multiloquia, inclinationes ad choleram, & similia; tacebam verò fornicationes, & consueta cum quibusdam adolescentibus commercia. Vnde discite bene confiteri, nihil subterire, hoc monere iussa sum, & compulsa indicare. Dato rum ad Aue Maria signo, in angulum se recepit, & euasit. Et Angelus (putabat enim ancilla puerulum illum fuisse Angelum) vt conuocaris domesticis quæ acciderant enarraret, ei imperauit.

Videte quibus exemplis Diuina prouidentia nouos illos Peruanos populos instituat, sincere sacramento pœnitentiæ vt: in quo alioquin non parua difficultas.

Felix quem faciunt aliena pericula cautum.

Vt vero integram faciatis confessionem, media quædam vobis offero, quibus examina vestra iuueni, vt tectissima etiam deprehendatis peccata. Attende.

DE POENITENTIA PRODIGI. 507

Primo libellum in manus sumite, ex illis qui agunt confessione facienda, ut Hortulum animæ, Granensem, Brunum, Arriam, Augerum, & c. legite, relegite, notate singula in quibus deliquisse vos putatis, ut postea in confessione proponatis.

Secundo. Cogitate statum in quo sitis, aut fueritis; utrum virgo natura an voto, utrum vidua an coniugata.

Tertio. Ætatem præsentem ac præteritam.

Quarto. Aversa & prospera quomodo tuleritis.

Quinto. Officium, opificium, exercitium.

Sexto. Societatem quam habueritis virorum aut feminarum, & c.

Septimo. Loca in quibus fueritis.

Hic fuit, hic iacuit, thalamo dormivimus illo.

Et certè multum valet locorum recogitatio; cum illi qui memoriæ artem docent, primum loca fingant, in quibus rerum imagines & similitudines collocent, quarum volūt meminisse; nisi plane oblitus sim, quod olim me docuit magister Lambertus Schenckelius.

Octavo. Tempora; ut bella, pacem, solennitates, dies feriatos, examine singula, ubi forte Deum offenderitis, vel proximum corde, ore, opere. Qui hoc facit, nec tamē recordatur magis quam qui magnos haustus ex obliuioso Lethes flumine biberit, aut qui videns se in speculo, retrahēs inde oculum obliuiscitur qualis fuerit, ut inquit S. Iacobus, ille tum ad iuvandam memoriā cui diffidit, in chartam sua concipiat: quæ notavit in prædictis libellis, quæ recogitavit quasi ex locis communibus, in quibus peccatorum summa reposita erat, recolligat in breuem scedā, breviter notis arithmeticis si possit, vel hieroglyphicis, obscure, ne quis forte inspiciens intelligat cathagum, idque sub tertia persona, ipse hoc fecit, ille hoc dixit, tali tempore, ter, quater, & c. Propter pericula fortunarum, honoris, vitæ etiam, si peccatorum chirographa in manus maleuolorum incidere. Feci id ego aliquoties iuuenis & senex; vidi & sacerdotem qui ita mihi confitebatur; faciat qui volent,

let, bonum arbitror remedium memoria.

Denique ut melius compleatur confessio, & explicetur conscientia, bonum est si cribrari, ventilari, examinari, interrogari a prudente & experto te facias Confessario, qui ut sacer quidam Rhadamantus omnia profiteri compellat. Nam Rhadamantus, inquit quidam, *Castigatq; auditq; dolos subigitq; fati*

*Qua quis apud Superos furto latatus inani
Distulit in seram commissa piacula mortem.*

Sicut etiam Minos iuxta Virgilium.

*Quasitor Minos urnam mouet: ille silentum
Conciliumq; vocat, vitasq; & crimina disit.*

Ut sic examine mini, ut Legati ab externis ad quos mittuntur Regibus.

Reges dicuntur multis urgere culullis.

Ino non tantum oportet esse paratum ad hoc tollerandum, & respondendam omnem veritatem, quam peccati detectio requirit: sed desiderandum etiam est, & rogandus ut faciat Confessarius, cum ipse prius feceris quod possis, ut iuuet, examinet, quantum iudicat expedire: & sic corde vndiq; aperto detectis peccatis, orate ut quantum possibile in confessione, illa penitus eradiceret. Facietis locum ornatiorem pretiosis meritis & passioni Domini nostri, vnde peccata exeunt, & replebimini benedictionibus. Gratia aura in anime vasculum intrat, vnde salsa effunduntur peccata, sicut aer in vasa vnde liquor extrahitur. Non vult ingredi in locum nisi prius planè dirutum, incedere vult per ruinas, & calcare colla inimicorum. *Iter facite qui ascendit super occasum, (& occisum.)*

I I.

*Quod male faciant qui in confessione, de omnibus
à Sacerdote interrogari volunt.*

Quamuis autem hæc meticulosis & scrupulosioribus suadeam; non possum tamen non vehementer redarguere pigros quosdam, & in salutis